

Etik och kvalitet

Arbetsmaterial

Broschyr

”Är det etik vi talar om?”

Dilemmakortlek-idébank

Etisk reflektionsmodell



INSTITUTET
FÖR BIOMEDICINSK
LABORATORIEVETENSKAP

Kvalité

- Manualer
- Standarder
- Kontroller

*“Lab är så strukturerat
att allt man behöver göra
är att följa strukturen”*





Etik är den systematiska reflektionen över mänskliga värderingar, handlingar och motiven för dessa



Studier inom biomedicinsk laboratorievetenskap ger;

- kunskap om preanalys, analys- och undersökningsmetoder
- förmåga att samverka med patient vid provtagning och fysiologiska undersökningar
- förmåga att självständigt välja, använda och utvärdera analys- och undersökningsmetoder samt tolka erhållna resultat i relation till patienten
- förmåga att kvalitetssäkra och utveckla laborativ och fysiologisk diagnostik
- förmåga att utveckla och validera metoder
- ett professionellt och vetenskapligt förhållningssätt



Som biomedicinsk analytiker förväntas du....

vetenskapligt
förhållningssätt

arbetet utförs i enlighet
med förordningar och
riktlinjer inom hälso- och
sjukvård samt forskning

etiskt förhållningssätt
med respekt för patient
och prov



Yrkesetisk kod

professionens garanti till
samhället att den
biomedicinska analytikern
ska kunna utöva sin
profession på ett etiskt
och lagenligt sätt

för biomedicinska analytiker



INSTITUTET
FÖR BIOMEDICINSK
LABORATORIEVETENSKAP

Behöver man etisk reflektion?

- Kalibrering av åsikter och synvinklar
- Ny kunskap kräver nya ställningstaganden.
- Dialog
- Värderingar förändras
- Verktyg för att inte dra förhastade slutsatser



Pilottest etisk reflektion 2013

"Jag har aldrig reflekterat över mitt yrkesutövande på detta sättet tidigare"
"Intressant men svårt"



Behov att diskutera
Reflektion kräver tid & övning



INSTITUTET
FÖR BIOMEDICINSK
LABORATORIEVETENSKAP

Etikworkshopen

- 15 sep 2015
- Etikpiloter-träna på materialet
- Etikluncher



Etiska dilemman – Vad är det?

Etiskt dilemma

Val mellan två eller flera handlingar som båda av tungt vägande skäl fram står som riktiga



Två etiska grundprinciper

Likhetsprincipen

Likadana
situationer bör
behandlas likadant

Offentlighetsprincipen

Tål beslutet
dagsljus?



Enkel reflektionsmodell

(Aadland och Eide, 2008)

1. Vad består problemet/situationen av?
Sätt upp två motstridiga alternativ
2. Vem önskar alternativ A resp. alternativ B?
3. Vilka värden/normer
är viktiga? Argument för det ena eller det andra.
4. Ur ett helhetsperspektiv,
vad väger tyngst?
5. Välj ett av handlingsalternativen



Etiskt dilemma 1

En av dina kollegor är humörstyrd och många gånger samarbetsovillig.
Detta påverkar hela arbetsmiljön.



Enkel reflektionsmodell

(Aadland och Eide, 2008)

1. Vad består problemet/situationen av? Vad är kärnan i dilemmat?
Sätt upp två motstridiga handlingsalternativ
2. Vem önskar alternativ A resp. alternativ B?
3. Vilka värden/normer är viktiga? Argument för det ena eller det andra.
4. Ur ett helhetsperspektiv, vad väger tyngst?
5. Välj ett av handlingsalternativen



Enkel reflektionsmodell

(Aadland och Eide, 2008)

1. Vad består problemet/situationen av?
Sätt upp två motstridiga alternativ
2. **Vem önskar alternativ A resp. alternativ B?**
3. Vilka värden/normer
är viktiga? Argument för det ena eller det andra.
4. Ur ett helhetsperspektiv,
vad väger tyngst?
5. Välj ett av handlingsalternativen



Enkel reflektionsmodell

(Aadland och Eide, 2008)

1. Vad består problemet/situationen av?
Sätt upp två motstridiga alternativ
2. Vem önskar alternativ A resp. alternativ B?
3. **Vilka värden/normer är viktiga? Argument för det ena eller det andra.**
4. Ur ett helhetsperspektiv, vad väger tyngst?
5. Välj ett av handlingsalternativen



Enkel reflektionsmodell

(Aadland och Eide, 2008)

1. Vad består problemet/situationen av?
Sätt upp två motstridiga alternativ
2. Vilka berörs av problemet?
3. Vilka värden/normer
är viktiga? Argument för det ena eller det andra.
4. Ur ett helhetsperspektiv,
vad väger tyngst?
5. Välj ett av handlingsalternativen



Tack för idag!

Intresserad av etikmaterialet?

Kontakta mig: gabriella.lillsundelarsson@regionorebrolan.se

Välkommen till Diagnostikforum i Örebro den 28-29 September där vi har föreläsningar om etik och även etik-café, se www.diagnostikforum.se